Geschiedenis van het lichaam

Deze cursus biedt een boeiende inkijk in de geschiedenis van het lichaam en stelt de vraag: Waarom walgen we van de lichaamssappen? Aan de hand van bloed, zweet, melk en tranen onderzoekt u belangrijke thema's intrinsiek aan het lichaam: het leven, gezond ouder worden, mannelijkheid en vrouwelijkheid, schaamte en taboe. De cursus is geschikt voor iedereen met brede historische interesse en een stevige maag.

In veel boeken staat de geschiedenis van ziekte of de vaste delen van het lichaam centraal. Maar de geschiedenis van het lichaam in cultuur en geneeskunde is juist doordrenkt van de vloeistoffen. De cursus volgt de sporen die de sappen doorheen de tijd hebben nagelaten in kunst en cultuur, geneeskundige boeken en museumcollecties. Ze vertellen de bekende verhalen van vier kardinale humeuren en het vinden van de juiste balans voor een goede gezondheid, maar ook onbekende verhalen over de 'mechanische bloedzuiger', de 'ongevoelige doorwaseming' en de 'prijzenswaardige pus'. Ideeën over de lichaamssappen en de manier waarop mensen ermee zijn omgegaan zijn door de eeuwen heen veranderd, maar hun rol in de samenleving en geneeskunde is onverminderd groot gebleven.

Programma:
1. Bloed en zweet
2. Zaad en moedermelk
3. Speeksel en urine
4. Oorsmeer en pus
5. Menstruatiebloed en tranen

Afbeelding: Bourdalou of urinaal voor vrouwen, van poselein, circa 1730. Groningen: Groninger Museum.

Cursusnummer	27WV-2F03
Docent	*Ruben Verwaal* **Ruben Verwaal** is conservator en historicus bij het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam. Zijn expertise is de geschiedenis van geneeskunde, het lichaam en doofheid.
Vakgebied	Geschiedenis
Seizoen	2027 winter/voorjaar
Dag	Vrijdag
Inschrijven voor	do 21 jan. 2027
Tijd	10.30-12.30
Cursusdata	05-feb., 12-feb., 19-feb., 05-mrt., 12-mrt., 19-mrt.
Prijs	€ 150,-
Aantal colleges	5
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Cursusmateriaal	Elk hoorcollege wordt voorzien van een hand-out met citaten, bronnen en literatuurverwijzingen. **Aanbevolen literatuur:** Ruben Verwaal, *Bloed, zweet en tranen: Een geschiedenis van de vloeibare mens* (Amsterdam: Thomas Rap) (Ebook €13,99; Paperback €25).
Opmerkingen	Powerpoint wordt digitaal ter beschikking gesteld op de site van HOVO.